

1. Ekonominės veiklos vykdytojų teisės ir pareigos

Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymas

Ekonominės veiklos vykdytojų pareigos

7 straipsnis. Gamintojo pareiga užtikrinti gaminių saugą.

Gamintojas privalo:

- 1) pateikti rinkai tik saugius gaminius;
- 2) teisės aktų nustatyta tvarka ženklinti gaminių ir taip užtikrinti jo atsekamumą, prieš perduodamas gaminių vartotojams, teikti jiems reikiamą informaciją, kad vartotojai galėtų įvertinti su gaminiu susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą jo vartojimo laiką, kai rizika, nepateikus reikiamo perspėjimo, nėra akivaizdi. Įspėjimus pateikiantis gamintojas neatleidžiamas nuo prievolės laikytis kitų šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų;
- 3) žinoti apie galimą su gaminiu susijusią riziką per visą gaminio naudojimo laiką;
- 4) sužinojęs, kad gaminyje kelia ne minimalią riziką vartotojų saugai, imtis veiksmų šiai rizikai pašalinti;
- 5) sužinojęs, kad gaminyje pavojingas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, informuoti apie tai vartotojus, vartotojų organizacijas, Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą (toliau – Tarnyba) ir atitinkamos srities rinkos priežiūros institucijas: nurodyti, kokius veiksmus pavojingą produktą įsigiję vartotojai turėtų atlikti, pašalinti jį iš rinkos ir, jeigu būtina, gaminių susigrąžinti, taip pat atitinkamais atvejais gaminių sunaikinti ir imtis priemonių, užtikrinančių, kad jis nebūtų eksportuotas;
- 6) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, vartotojų organizacijomis, kad būtų išvengta pateiktų ar tiekiamų rinkai gaminių ne minimalios rizikos vartotojams;
- 7) atlyginti vartotojui turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamas pavojingą gaminių;
- 8) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

8 straipsnis. Įgaliotojo atstovo pareiga užtikrinti gaminių saugą.

Įgaliotasis atstovas privalo:

- 1) žinoti apie galimą su gaminiu susijusią riziką per visą gaminio naudojimo laiką;
- 2) sužinojęs, kad gaminyje kelia ne minimalią riziką vartotojų saugai, imtis veiksmų šiai rizikai pašalinti;
- 3) sužinojęs, kad gaminyje pavojingas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, informuoti apie tai vartotojus, vartotojų organizacijas, Tarnybą ir atitinkamos srities rinkos priežiūros institucijas: nurodyti, kokius veiksmus pavojingą produktą įsigiję vartotojai turi atlikti, pašalinti jį iš rinkos ir, jeigu būtina, gaminių susigrąžinti, taip pat atitinkamais atvejais gaminių sunaikinti ir imtis priemonių, užtikrinančių, kad jis nebūtų eksportuotas;
- 4) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, vartotojų organizacijomis, kad būtų išvengta pateiktų ar tiekiamų rinkai gaminių ne minimalios rizikos vartotojams;
- 5) atlyginti vartotojui turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamas pavojingą gaminių;
- 6) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

9 straipsnis. Importuotojo pareiga užtikrinti gaminių saugą.

Importuotojas privalo:

- 1) pateikti rinkai tik saugius gaminius;
- 2) pateikti rinkai teisės aktų nustatyta tvarka paženklintą gaminių ir taip užtikrinti jo atsekamumą, prieš perduodamas vartotojams gaminių, teikti jiems reikiamą informaciją, kad vartotojai galėtų įvertinti su gaminiu susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą jo vartojimo laiką, kai rizika, nepateikus reikiamo perspėjimo, nėra akivaizdi. Įspėjimus pateikiantis importuotojas neatleidžiamas nuo prievolės laikytis kitų šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

- 3) žinoti apie galimą su gaminiu susijusią riziką per visą gaminio naudojimo laiką;
- 4) sužinojęs, kad gaminys kelia ne minimalią riziką vartotojų saugai, imtis veiksmų šiai rizikai pašalinti;
- 5) sužinojęs, kad gaminys pavojingas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, informuoti apie tai vartotojus, vartotojų organizacijas, Tarnybą ir atitinkamos srities rinkos priežiūros institucijas: nurodyti, kokius veiksmus pavojingą produktą įsigiję vartotojai turi atlikti, pašalinti jį iš rinkos ir, jeigu būtina, gaminį susigrąžinti, taip pat atitinkamais atvejais gaminį sunaikinti ir imtis priemonių, užtikrinančių, kad jis nebūtų eksportuotas;
- 6) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, vartotojų organizacijomis, kad būtų išvengta pateiktų ar tiekiamų rinkai gaminių ne minimalios rizikos vartotojams;
- 7) atlyginti vartotojui padarytą turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamas pavojingą gaminį;
- 8) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

10 straipsnis. Platintojo pareiga užtikrinti gaminių saugą.

Platintojas privalo:

- 1) rūpintis, kad rinkai būtų tiekiami tik saugūs gaminiai;
- 2) teikti rinkai teisės aktų nustatyta tvarka paženklintą gaminį ir taip užtikrinti jo atsekamumą, prieš perduodamas gaminį vartotojams, teikti jiems visą iš gamintojo gautą ir kitą reikiamą informaciją, kad vartotojai galėtų įvertinti su gaminiu susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą jo vartojimo laiką, kai rizika, nepateikus reikiamo perspėjimo, nėra akivaizdi. Įspėjimus pateikiantis platintojas neatleidžiamas nuo prievolės laikytis kitų šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų;
- 3) sužinojęs, kad gaminys pavojingas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą dieną nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, nutraukti gaminio tiekimą rinkai ir ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas apie tai informuoti gamintoją, įgaliotąjį atstovą, importuotoją, vartotojus, vartotojų organizacijas, Tarnybą ir atitinkamos srities rinkos priežiūros instituciją ir nurodyti, kokius veiksmus pavojingą produktą įsigiję vartotojai turi atlikti, pašalinti jį iš rinkos ir, jeigu būtina, gaminį susigrąžinti, taip pat atitinkamais atvejais gaminį sunaikinti ir imtis priemonių, užtikrinančių, kad jis nebūtų eksportuotas;
- 4) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, vartotojų organizacijomis ir gamintojais, kad būtų išvengta tiekiamų gaminių keliamos ne minimalios rizikos vartotojams;
- 5) atlyginti vartotojui turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamas pavojingą gaminį;
- 6) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

11 straipsnis. Paslaugos teikėjo pareiga užtikrinti paslaugos saugą.

Paslaugos teikėjas privalo:

- 1) teikti vartotojui tik saugią paslaugą;
- 2) teikti vartotojui informaciją apie siūlomą paslaugą, kad vartotojas galėtų įvertinti su paslauga susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą vartojimo laiką;
- 3) žinoti apie galimą su paslauga susijusią riziką vartotojui;
- 4) sužinojęs apie suteiktos paslaugos galimą ne minimalią riziką vartotojui, imtis veiksmų rizikai pašalinti;
- 5) sužinojęs, kad suteikta paslauga pavojinga, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą dieną nuo šios aplinkybės sužinojimo dienos, nutraukti paslaugos teikimą ir ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas apie tai informuoti vartotojus, vartotojų organizacijas, Tarnybą ir atitinkamos srities rinkos priežiūros instituciją, jeigu būtina, nurodyti, kaip turi elgtis vartotojai, kuriems buvo suteikta pavojinga paslauga, taip pat imtis kitų vartotojų saugą užtikrinančių veiksmų;
- 6) bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, kad būtų išvengta teikiamų paslaugų keliamos ne minimalios rizikos vartotojui;

7) atlyginti vartotojui turtinę ir neturtinę žalą, kurią jis patyrė naudodamasis paslaugos teikėjo suteikta paslauga;

8) atlikti kitas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

13 straipsnis.

4. Ekonominės veiklos vykdytojai ir (arba) jų įgalioti asmenys rinkos priežiūros metu privalo:

1) vykdyti Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų nurodymus ir reikalavimus;

2) sudaryti galimybę Tarnybos ir kitų rinkos priežiūros institucijų pareigūnams patekti į Lietuvos Respublikoje esančius jų teritoriją, pastatus, patalpas (įskaitant nuomojamus ar naudojamus panaudos teisinių santykių pagrindu), kuriuose gaminami, parduodami arba saugomi (sandėliuojami) gaminiai arba teikiamos paslaugos, ir užtikrinti veiklos patikrinimui atlikti reikiamas sąlygas;

3) paskirti įgaliotą asmenį, kuris dalyvautų atliekant veiklos patikrinimą ir bendradarbiautų su Tarnyba arba kita veiklos patikrinimą atliekančia rinkos priežiūros institucija;

4) pateikti Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos pareigūnams visą veiklos patikrinimui atlikti būtiną ir reikalingą informaciją, duomenis ir dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), jų kopijas ir išrašus.

Ekonominės veiklos vykdytojų teisės

13 straipsnis.

3. Ekonominės veiklos vykdytojai ir (arba) jų įgalioti asmenys rinkos priežiūros metu turi teisę:

1) dalyvauti Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos pareigūnams atliekant veiklos patikrinimą;

2) neįsileisti Tarnybos ar kitos veiklos patikrinimą atliekančios rinkos priežiūros institucijos pareigūnų į savo teritoriją, pastatus, patalpas ir neleisti jiems atlikti ekonominės veiklos vykdytojo veiklos patikrinimo, jeigu šie pareigūnai nepateikia savo tarnybinio pažymėjimo ir pavedimo atlikti veiklos patikrinimą;

3) susipažinti su veiklos patikrinimo metu surinkta medžiaga, žodžiu arba raštu pateikti dėl jos pastabų arba paaiškinimų;

4) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka apskųsti Tarnybos ar kitos rinkos priežiūros institucijos pareigūnų veiksmus arba neveikimą, taip pat šių pareigūnų sprendimus, kuriais įforminti veiklos patikrinimo rezultatai.
